

130
214/6

НОВА
ЕПОХА

Орган
Всеукраїнського
Об'єднання

Ч. VII

Грудень

УКРАЇНСЬКИЙ
Б.....
МУЗЕЙ-АРХІВ

1945

Д Е К Л А Р А Ц І Я
В С Е У К Р А Ї Н С Ь К О Г О О Б ' Є Д Н А Н Н Я
п р о
У К Р А Ї Н С Ь К У Н А Р О Д Н У П Е Р Ш А В У

І. ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ

Всеукраїнське Об'єднання прагне покінчити з одвічним прокляттям України — роз'єднанням і розбиттям на групи, табори і партії, які, замість боротися з ворогом, боряться одні з одними.

Всеукраїнське Об'єднання не є партією і не прагне до захоплення влади.

Всеукраїнське Об'єднання прямує до погодження дій партій, напрямків і найширших народних мас у надпартійному всенародному рухові.

Всеукраїнське Об'єднання є виявом ідеальної волі народу, втілює в словесі і дію найглибші його прагнення і найсвятіші ідеали.

Відчуваючи важливість теперішньої ситуації і усвідомлюючи відповідальність за долю народу, Всеукраїнське Об'єднання закликає до згоди всі партії і напрямки, звертаючися в тій справі до розсуду і совісти всього народу.

Всеукраїнське Об'єднання подає намічену декларацію як основу для згоди і спільної дії, як базу для справжнього і ділового об'єднання та вияву волі найширших мас українського народу.

В цю програму кожна партія може внести свої цінності, корективи, доповнення чи уточнення шляхом принципової дискусії перед обличчям народу.

2. УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД

Український нарід єдиний. Чого не змогли розбити різні ворожі режими та влади за цілі століття свого панування над Україною.

Він нестримно прагне дати зовнішній вияв своїй єдності і дасть рішучу відсіч усім намаганням розбити велику всенародню сім'ю.

3. ДЕРЖАВА

Найвищою метою Всеукраїнського Об'єднання є Українська Народна Держава.

Вона повинна бути суверенна, тобто незалежна і самостійна у визначенні і творенні своєї власної долі.

Вона повинна бути соборна, тобто вона повинна об'єднати всі землі, заселені українським народом.

Вона повинна бути народна, тобто її носієм, господарем, власником, відповідальним за її створення і долю, розвиток і обо-

рону, є цілий народ, а не якась окрема група, верства, каста, чи класа.

4. ПРАПОР І ГЕРБ.

Зовнішнім символом єдності Українського Народу і Держави є єдиний національний прапор і герб. Державний прапор і герб не можуть бути змінені ніякою з партій. Партійні відзнаки мусять відрізнятися від державних і загальнонаціональних.

5. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА.

На перешкоді до повстання Української Суверенної Соборної Народної Держави стоять зазіхання неситих сусідів — імперіялістів на всю українську землю чи на окремі її частини.

Україна прагне волі і справедливості. Вона покликана сказати всьому світові правду про неспівітські жахи, що їх несуть тоталітарні режими народам Сходу і Заходу.

Україна хоче добросусідських і братерських відносин з іншими слов'янськими і європейськими народами.

Українська Народна Держава житиме у добрій згоді з великими світовими демократичними державами, які протистоять тоталітарним режимам.

Україна буде твердинею міжнародного ладу і миру.

Україна займає центральне місце в Європі і повинна відігравати у міжнародній політиці належну їй почесну роль.

Україна повинна бути основою рівноваги між Європою і Азією.

В теперішній момент Україна повинна вести діяльну політику і докласти героїчних зусиль, щоб стати підметом міжнародної дії.

6. ФОРМА ПРАВЛІННЯ.

Форму правління визначить народ.

За всю свою історію ^{український} народ виявив прагнення до свободи, пошану до одиниці, до цінності людини, до поняття громади.

Український народ не стерпить деспотії — тобто насильного панування людини над людиною.

Український народ не стерпить ніяких тоталітарних систем, які спинюють свободу думки, свободу совісти і свободу розвитку людини.

Український народ не стерпить ніякої політичної чи суспільної неправди і кривди.

Український народ не буде механічно наслідувати ніяких чужих взірців, але сотворить свою правду у своїй хаті.

Центральним органом влади буде Всеукраїнська Найвища Народна Рада, що складатиметься з найкращих синів народу.

В Українській Народній Державі буде забезпечена свобода зібрань, товариств, політичних партій і рухів.

Основна вимога до партій — працювати на благо народу і держави.

Найвищим законом для всіх партій, груп, організацій є підкорення свого інтересу — інтересам народу і держави.

Незаконні партії заборонені державним законом, бо всі партії мусять діяти на благо народу і приховувати перед ним свої дії немає потреби.

Всі партії повинні ставитися з пошаною одна до одної і не вести поміж собою борні, яка була би шкідливою для держави.

Всі вони повинні бути об'єднані під єдиним і святим прапором Української Народної Держави.

Всі партії, напрямки, суспільні рухи знаходять можливість для співпраці у формі Всеукраїнського Об'єднання.

7. НЕДОТОРКАНИСТЬ ОСОБИ.

Держава гарантує недоторканість особи і особисту свободу людини.

Позбавлення її можливе виключно у випадках злочинної діяльності громадянина.

8. НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТІ.

Всі національні меншості, які стоять на ґрунті української державності, забезпечуються національною окремішністю і свободним розвитком.

9. СОЦІАЛЬНІ ПИТАННЯ.

Питання соціальні є питаннями долі цілого народу, а не окремих його верств чи класів.

Селянство — це основна складова частина і опора української традиції і народу.

Земля належить селянству.

Вона переходить без викупу у вічну його власність, забезпе-

чену державним законом.

Держава забезпечує правову опіку і захист індивідуального господарства і всіляко сприяє його розвитку в напрямі якнайбільшої його прибутковості.

Плоди праці на землі є власністю селянина.

Великий промисл є власністю народу і держави.

Отже в державі існує :

1. державна власність,
2. суспільно - громадська власність,
3. приватна власність.

Українська Народна Держава не допускає до зосередження в одних руках великих капіталів, що затримували б економічний розвиток, узалежнюючи народ від капіталу.

В Українській Народній Державі забезпечують свободу праці та підтримують приватну ініціативу, що має ціллю народний та індивідуальний добробут.

Забезпечення працею має відповідати покликанню і здібностям людини.

Робітництво, рівноцінно з селянством, є основною творчою силою в господарчому житті народу, в творенні матеріальної та духовної культури.

Українська Народна Держава забезпечує робітникам високу оплату його праці, необхідну для його повного матеріального добробуту і культурного життя, що і є основою життєздатності і розвитку українського народу.

В Українській Народній Державі повністю забезпечена пошана людської гідності і людських прав робітника і селянина.

Робітникам забезпечують право на подальше підвищення його кваліфікації, знання і культурного розвитку.

Восьмигодинний, а в деяких професіях шести — і чотиригодинний день праці є непорушним законом.

Українська Народна Держава ^є стаить цілком досягти такого рівня матеріального забезпечення і культури щоденного побуту, як у найпередовіших в цьому відношенні державах світу.

ІО. ВІЙСЬКО.

Українське військо — це Народна Армія, що має на меті боротися за незалежність і захищати Українську Народну Державу.

Військо Української Держави не буде знаряддям поневолення народів.

Ветерани, учасники визвольних змагань, борці за незалежність України користаються привілеями щодо матеріального забезпечення і правового становища.

Інваліди війни і родини військових, потерпілі від ворожих терорів, забезпечуються Українською Народною Державою всіма засобами до життя.

ІІ. КУЛЬТУРА І ІНТЕЛІГЕНЦІЯ.

Українська Народна Держава мусить забезпечити найширший розвиток української культури, гідної величі, здібностей і моральних цінностей нашого народу.

Українська Народна Держава всіма наявними засобами сприятиме виходові української культури на широку міжнародну арену і засвоєнню масами українського народу культурних здобутків інших країн.

Українська інтелігенція, що вірою і правдою служить інтересам свого народу, забезпечується повною свободою творчої діяльності в сфері матеріальної та духовної культури.

Держава підтримує цю діяльність всіма засобами, що є в її розпорядженні.

В Українській Народній Державі забезпечують повну свободу і підтримку від держави для творчої діяльності у всіх науках і мистецтвах.

Діячі наук і мистецтва мають нарівні з робітником і селянином право на матеріальну власність і на всю повноту матеріального забезпечення.

Українська Народна Держава устанавлює високі персональні стипендії для підтримки важливих творчих шукань у науках і мистецтвах.

12. РОДИНИ

Українська Народна Держава всіма силами обстоюватиме святість сімейного вогнища і домагатиметься зміцнення родини.

Законодавчим порядком забезпечується недоторканість сімейного вогнища.

Багатосімейні дістають окрему матеріальну допомогу і забезпечуються державним піклуванням.

13. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Українська Народна Держава дає повне соціальне забезпечення трудящому робітництву, селянству, інтелігенції, недужим, старим, непрацездатним, інвалідам, сиротам і вдовам.

14. ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ.

Талант людини є власністю народу.

Українська Народна Держава забезпечує особливою матеріальною та правовою підтримкою таланти в усіх ділянках народного життя.

Виховання молоді є справою родини, школи, релігійної громади, народу і держави.

Держава дбає, щоб найбільша кількість громадян дістала всебічну і найвищу освіту.

Навчання є безплатне.

Навчання у вищих школах і студії за кордоном забезпечуються державними стипендіями.

В Українській Народній Державі закінчення середньої освіти вважається обов'язковим.

15 . ВІРА.

В Українській Народній Державі існує повна і беззастережна свобода свідомості і релігійних культур.

Держава забезпечує релігіям пошану і терпимість.

16. НАЙВИЩІ ЦІНІ.

Українська Народна Держава ставить своєю метою виховати цілий нарід у глибокій свідомості обов'язку перед батьківщиною, чести, благородности, лицарськості, готовости до збройного захисту своєї країни і справедливости.

Українська Народна Держава ставить своєю метою виховати нарід в душі вічних ідеалів людства: правди, свободи, добра і справедливости у світі.

До здійснення цієї програми, як теж завершення найвищих ідеалів народу, в державі повинна бути одностайна і рішуча воля всього народу.

Основою українського державного ладу є закон людський і завіт Всевишнього.

Без доброї, чистої і героїчної волі до здійснення цього закону і завіту всі наймудріші програми остануться тільки програмами.

В українському народі у всі часи його історії жила правда і воля до боротьби за неї.

Вона живе в ньому й тепер і це є запорукою здійснення ідеалів Української Народної Держави.

В О Л О Д И М И Р

ШЕВЧЕНКО — ПРОРОК СВІТОВОЇ МІСІЇ УКРАЇНИ

/ З нагоди сторіччя Кирило — Методіївського Братства /

Шукаємо духового самовизначення, шукаємо своєї правди, прагнемо місії України.

Чи не злочин підіймати ці правди з чужого бруку, шукати їх на смітнику Європи, відпорпувати їх з чужого ринштону, немов недогризки ?

Який це злочин шукати своєї правди в ідеях, які вже наявно збанкрутували, які докотилися до свого історичного абсурду і заперечення.

Шукаємо самовизначення, прагнемо великої літератури, прагнемо заімпонувати Європі. Один з письменників на відчиті про велику літературу розпинається за Шекспіра і Гете. Низенько кланяється їм дядько Тарас і просить вступу у них до великої літератури.

Міряються наші величини чужих цінностей. Мовляв, чому Шевченко не такий, як Шекспір — поет великих і правдивих людей, людей великих і глибоких пристрастей, великих суперечностей. Велике — це значить великі пристрасті, багатство суперечностей, що доводять людину до трагічних конфліктів і до знищення.

Чому не відвертаємо питання ?

Чому немає в Шекспіра цієї великої моральної сили лицаря святої

борні за суспільну і історичну правду, яка є в Шевченка?

Чом у Шекспіра стільки злочинів в думках його великих королів і князів ?

Чому Шекспір не дорівнює Шевченкові ?

Михайло Рудницький твердив, що суспільні тенденції української літератури перешкоджають їй стати європейською. Немовби великими були тільки ті проблеми, що є в європейській літературі.

Немовби проблема правди поміж народами не була найбільшою все-світньою проблемою нашої історії. Немовби тільки сексуально-еротичні проблеми "нагод і пригод" чи "очей і уст" мали бути європейськими чи загальнолюдськими. Немовби українська література мала вічно достроюватися до проблем і цінностей європейської літератури, співати їй в тон, бути для Європи цікавою, щоб бути цінною взагалі.

Ці панове не знають, що кожна велика література має не тільки своє власне, відмінне від інших обличчя, але перш за все свої власні норми цінностей, які лежать в основі усіх її проявів.

Щонайглибше, горіюче прагнення суспільної і історичної правди - це основна тонація і найвища цінність української літератури.

Ця пісня української духовости звучить найповніше в поезії Шевченка - високим героїчним тенором лине над хоралом призначення народу.

Ця пісня прозвучить на повний голос у всесвітній літературі - відмінна від інших, оригінальна і цінна.

Як лицар святої борні за правду, підноситься Шевченко до проро-

чих висот святости і до таких висот героїчного напруження святої волі здійснювати цю правду у світі; до яких не підноситься ні Шекспір, ні Гете, ні Гюґо.

Панове критики, ви хочете, щоб українська література пленталася вічно у хвості наслідування чужих літератур, щоб ниділа у хвості сприймання чужих норм цінностей.

Панове критики, ми маємо велику літературу, хоч ви про це не знаєте і нарід не може довідатися від вас цієї основної правди.

Українська ідеологія — отже і цілий нарід ще не усвідомили собі повністю своєї сутности і своїх норм цінностей.

Ми маємо не тільки велику літературу, але і велику філософію, велику політичну програму, велику всесвітню місію.

Але ми ще не навчилися шукати основної нашої мудрости в нашій історії, в наших пророків, у глибинах Духа Народу в довгій черзі його історичних втілень.

Про Шевченка говоримо, як про пророка, на шевченківських концертах у "Просвітах".

Легковажно вимовляємо це слово "пророк". Воно ж зобов'язує нас до віри в нього і до послуху його правдам.

Котра з політичних партій шукала основи для своєї програми в "Книгах биття українського народу" ?

Яка свята ця книга, коли порівняти її з "Комуністичним маніфестом" — цим чорним евангелієм, що проголошує сліпі сили зненависти і помсти русійними силами історії.

Яка свята і правдива ця книжка в порівнянні з іншими політичними

програмами!

Панос святого лицаря правди — це тон, безсумнівно внесений в ці книги Шевченком. Цей вклад Шевченка ще не доцінений. Та обставина, що заховалися ці книги в примірнику, що був власністю Костомарова, затемнює нам правильний погляд на авторство "Книг битія", що є програмою "Кирило-Методіївського Братства".

Не забудьмо цього ніколи. Кирило-Методіївське Братство — це зав'язок нової релігії і нової політичної сили, що виростає на ґрунті пізнання глибших законів історії.

Розібрала Польща Україну, розібрали за сто літ Польщу. Це приклад невблаганної правди і справедливості, що панують в історії. Ніякий злочин не гине там без відплати.

Сьогодні, коли, немов перед останнім судом, впливають наверх усі історичні порахунки, можемо зрозуміти ці правди найкраще.

І зрозуміємо, що вірний був шлях, який показував народові Шевченко.

Шлях правди, шлях волі народам, шлях взаємної пошани і братерства.

Ми ще не розуміємо і не знаємо, якої величчї може досягнути нарід, який нашіє на своїх прапорах саме кличі Шевченка, кличі святого лицаря правди і волі.

Не уживайте слова пророк легковажно. Це важке слово. Воно обернеться проти вас, лжепророки, що хочете повести нарід манівцями чужих ідей і ідеологій.

Чи можна уважати Шевченка національним пророком і рівночасно не шукати саме в його творах об'явлення національної правди, а

саме в його ділах шляху для здійснення найвищих ідеалів народу.

Керило-Методіївське Братство — це політичний чин Шевченка, активне здійснювання його програми.

Жалюгідна брехня, боцімто він відрікся колинебудь цієї програми.

Жалюгідна брехня, боцімто основи цієї програми не-актуальні і боцімто ми вже мудріші. Ми, що проповідуємо обоження сліпої сили і хочемо, щоб народи визначували свої границі там, де сягає їх сила. Ми, що не віримо в правду.

Правда стала беззмістовною фразою, знаряддям, що служить інтересам такої чи іншої групи, партії чи навіть такого чи іншого народу.

Тимчасом правда існує об'єктивна. Вона існує понад народами. Така є основна мудрість програми К^ирило-Методіївського Братства.

Україньська думка може розвиватися тільки по цій лінії. "Світова місія України" Василя Пачовського заповідає і підготовляє розвиток програми К^ирило-Методіївського Братства. Ця думка може розвиватися тільки на ґрунті щораз повнішого пізнання об'єктивності правди. Правду не можна довільно накручувати, допасовувати до сліпих інстинктів людини чи народу.

Правда існує понад народами.

Правда існує в історії.

І ця правда переможе.

З пророцтв Шевченка здійснилося у наших днях найтрагічніше:

"Та не однаково мені;

Як Україну злії люди

Присплять лукаві і в огні

Її, екраденук, збудять".

Пробуджували Україну знущаннями неволі, пробуджували її обманними надіями, пробуджували її кличами самовизначення, міражем упрагненої волі і самостійності, — а коли нарід пробував цю примарну фатаморгану взяти за дійсність, тоді теж його пробуджували зі сну жорстокими катуваннями, масовими розстрілами фізичним винищуванням мільонів його синів.

І обікрали Україну з найбільшого її добра, з її правди, з її післанництва і обернули ці правди, як бич і язву, проти неї самої.

Творяться один за одним різні нові лади на світі, а кожний з них прокочується по Україні повиню крові, землетрусом руїни, пожегаром всезнищення.

І кожен з тих напасників приходить на Україну з високок місією своєї правди і своїх богів.

І кожний з них котиться по Україні пекельним глумом над правдою і богами, бо кожному з тих ладів б р а к у є п р а в д и і б о г і в.

А біль від насильства пекельних правд пробуджував сплячу Україну.

Будився сплячий лицар святої сили.

І тут — на Україні — ці правди скидали свої маски. Кличі братерства виявилися машкарою погорди, зненастиги і злоби, охоток панувати і закріпачувати.

Нові справедливості вилвили себе темним духом презирства, помсти, зависти, страху, засліплення, знищення, помішання рас і цінностей.

Нові лади виявили себе розбухлою бутю, правдою биття в лице, сваволею наруги, ладом рабства і обнаженою правдою викорінювання і цілковитого викидування народів.

Так судилось Україні найвище божественне призначення стати пробним каменем правди.

Риються ці правди в розритих могилах і показують собі масові могили найкращих синів українського народу і рівночасно нові ями засипають білим тілом козацьким.

І ця одна розрита могила цілої України буде пробним каменем правди, буде вічним свідомством брехні і злочинности різних правд, що хотіли заганувати над Україною.

Розрита могила вже до дна є розкопана.

Всі ці злочинці приводили на суд Правду і Бога. Щобільше, вони кликали на поміч самого Бога. Вирізувалося українців святим мечем, посвяченим папою римським.

Бога приводиться на суд, немовби цей Бог мав бути демоном злоби, зненависти, рабства, знищення, немовби цей Бог мав радитися з цими панами, як править миром — за словами Шевченка.

Розкопують українські могили, щоб показати чужу Україні правду.

Але в розкопаних могилах встають лиш свідки української правди, встають, як нехуже космічне обвинувачення лжепророків і лжеправд.

Безконецним походом встають з Розритої Могили України мільйони свідків на страшний суд над старим світом.

Хто порухає окривавлені фантоми ?

Хто змістить в душі їх гнів, їх біль, їх прокльони ?

Хто оборонить світ перед засудом на смерть і загладу ?

Хто змістить пекло у своїй душі ?

Це вічне земне пекло є основним змістом творчості Шевченка.

Воно об'явлене у Шевченка в його стомленій сутності, зловлене в його всесвітньому центрі...на Україні.

Пекло Данта блідне, як мертва вигадка і абстракція.

Цього об'явлення пекла ви не знайдете ні в Шекспіра, ні в Гете, пане С.....

Навіщо з цим пеклом іти в Європу ?— спитав би Михайло Рудницький. Кого, мовляв, ми там зворушимо ?

Європі, мовляв, потрібна філігранова легкість рококових фігурочок в їхнім шампанському дотепом, сексуальними проблемами "нагод і пригод", з оспівуванням "очей і уст".

О, нам ще далеко до Європи! Суспільно-національні проблеми перекоджують українській літературі статі для Європи цікавою, великою, всесвітньою — сказав Рудницький.

А я тверджу:

Ще Європа ще не дозріла до сприймання Шевченка.

Бо пекло поневолення народу народом ще не стало для неї важливою етично-філософською проблемою.

І аж тоді, як це пекло відчують народи Європи на своїм тілі і душі, зрозуміють вони велич драми Гайдамаків, велич трагізму Гонти, силу мовчазного крику мученика титара і святість пісні братерства, проспіваної на чортівському бенкеті вічної Умані.

Коли пекло цієї вічної Умані стане для Європи живою дійсністю, аж тоді вона склонить голову перед Шевченком.

Як зачне шукати правди у відношеннях народу до народу.

Буде вона шукати цієї правди на своїх власних згарищах і руїнах.

Тоді вона зрозуміє, що проблемами української літератури є питаннями більш всесвітніми і вічними, як проблеми індивідуальних трагедій Шекспіра.

Тоді зрозуміє вона український прометеїзм і месіанізм.

В "Книгах Биття українського народу" зачне шукати зав'язків всесвітньої історіософії.

І тоді питання України вирине, як пробний камінь правди.

І знали про це Кирило-Методіївці. Вони навчали, що Україна-це камінь, покинений будівничими, а цей камінь стане основою вугла.

Це пробний камінь правди. Він стане вуглом нового ладу і нової правди, українського ладу і української правди.

Так, Шевченко був справді пророком.

Він навчав, що слово очищується в огні і в крові.

Навчав цієї високої філософської правди у "Букварі" для народу.

Дух Шевченка, Всесвітній Цар Воли розпустить правду і волю по всій Україні.

І звідси рознесеться вона по цілому світі.

З М І С Т

1. Деклярація Всеукраїнського Об'єднання про Українську Народну Державу.....ст..... I
2. Володимир : Шевченко - пророк світсової місії України ст.. II

ВИХОДИТЬ НА ПРАВАХ РУКОПИСУ

ВСІ ПРАВА ЗАСТЕРЕЖЕНІ